

1963-2013, 50 år for å fremme gode lydmiljøer

22.10.2015

Stortingets miljø- og energi- og miljøkomité

Innspill til statsbudsjettet 2016 , Klima- og miljødepartementet Prop. 1 S (2015-2016)

Norsk forening mot støy

Norsk forening mot støy er en landsdekkende medlemsorganisasjon som siden 1963 har arbeidet for å redusere støyplager og forebygge støybelastning i Norge, for derved å sikre bedre livskvalitet, folkehelse og bomiljø. Som medlemsorganisasjon med prosjektdeltakelse på både lokalt og nasjonalt nivå, mottar foreningen driftstilskudd over Kap. 1410, Post 77. Det er av stor betydning for foreningens virksomhet, blant annet arbeidet med å gi råd og veiledning til de mer enn 1000 som hvert år henvender seg til foreningen.

Foreningens innspill søker å belyse støyutfordringer, skadeomfang, og at foreningen sammen med offentlig forvaltning kan bidra til å forebygge helseskadelig støy - gjennom statens politikk, forvaltning og bistand til kommunene.

Støysituasjon

Norge oppfyller ikke sine nasjonale mål om 10 % reduksjon av støy innen 2020. Spesielt vegsektoren henger etter. Veg står for ca. 80 % av utendørs støy. Trafikken vil øke. En ekspertgruppe for NTP 2018-2027 anslår trafikkveksten til 20-24 % i de største byregionene frem til 2030. Havner, bane og fly er fremdeles store støykilder. De store konsekvensene av støy fordeler seg ulike samfunnssektorer.

Støy er farlig for helsen. WHO's rapport Burden of environmental disease (2011) slår fast at støy – etter luftforurensning – er den miljøforurensning som har høyest helserisiko. Hvert 50. fatale hjerteattakk i vest- og sentral Europa tilskrives støy. I tillegg til forkortet levetid, fører støy til risiko for hjerte- og karsykdommer, fedme, diabetes, angst og depresjon, søvnforstyrrelser, svekkete kognitive egenskaper hos barn, tinnitus og nedsatt hørsel. WHO-rapporten relaterer 50 000 dødsfall årlig i Europa til støy. Samfunnskostnaden av helsekonsekvenser av støy er i Norge 14 milliarder/år.

Det er bebudet en ny rapport fra WHO i 2016, som vil kommentere at dagens støygrenser ikke gir god nok beskyttelse mot helserisiko.

I 2015 er det i et EU-finansiert forskningsprosjekt lagt frem dokumentasjon som knytter støy sammen med økt risiko for å pådra seg visse krefttyper.

Kap 2. Resultatområde og nasjonale mål i klima- og miljøpolitikken (s.19)

2.4. Om Forureining. Det er dokumentert at støy påfører nordmenn omfattende helseskader. Samfunnskostnadene beregnet til 14 milliarder kroner/år i Folkehelseinstituttets rapport om nattstøy Om støyplager. Tallet på støyplagete er økende. Bare i Oslo økte antall personer med innendørs støy over 38 db med 12 % fra 2013 til 2014. Mht. støyplage utendørs, områder med gul eller rød støysone, har myndighetene kapitulert.

Programkategori 12.20 Kap. 1400 (s.63/67)

Klima- og miljødepartementet må ha midler og politisk støtte til revidering av Nasjonal handlingsplan mot støy med konkrete tiltak, resultatmålinger, og til å inkludere nattestøy og nabostøy i handlingsplanen.

Heving av lokal plan- og miljøkompetanse på et strategisk nivå må prioriteres, spesielt med de omfattende kravene i den nye plan- og bygningsloven og folkehelseloven. Organisasjoner utenfor forvaltningen, som Norsk forening mot støy, kan bidra til å heve kompetansen, bl.a. ved å kunne samle informasjon, nytenkning og forskning, samordne et nettverk av private og offentlige aktører, og dessuten levere tjenester og veiledning.

Departementet har hovedansvar for tverrsektorielt miljøsam arbeid. Dette må prioriteres iht.

1963-2013, 50 år for å fremme gode lydmiljøer

flere statlige oppgaver, f.eks. samferdsels- og infrastrukturplaner, vindmølleparkplaner, utmarksbruk og gjennomføring av statens mål i kommunene.

Det er også viktig at retningslinjer for ny lov om motorisert ferdsel blir meget restriktiv for å berge den livskvalitet og rekreasjonsmulighet som uberørt natur byr på.

Kap. 1400 Post 65/Post 76 (s. 50/53)

Et pilotprosjekt bør igangsettes for etablering av grønne soner uten støy og eksos i et sentrumsområde i en bykommune. Dette må være et langsiktig prosjekt med tverrsektorielt samarbeid. Oppstartsmidler til utrednings-, planleggings- og prosjekteringsarbeider, ca. 5 mill. kr, bør bevilges for 2016.

Kap. 1400 Post 21 (s.48)

Miljøhensyn i offentlig innkjøp bør revideres med nye midler satt av til å sikre innkjøp av stillegående kjøretøy.

Programkategori 12.10 Kap. 1410 Post 21 (s 58)

Det bør settes av ca. kr 1 mill. til utvikling av en smartfonsapplikasjon for kartlegging og innsamling av miljødata fra befolkningen (bl.a. måle og kartlegge støy), informasjonsfordeling og andre tjenester.

Kap. 1410 Post 51 og Post 70 (s.59/61)

Støtter økning i posten, spesielt forskning på bærekraftig byutvikling. Fokus må rettes mot bymiljøet, livskvalitet og helse. Forskningens resultater må benyttes til kompetanseheving og vurdering av effektiviteten av miljøtiltak.

Programkategori 12.20 Kap. 1420 (s. 81)

Fylkesmennes rolle er avgjørende for å oppnå bærekraftig regional utvikling, og direktoratet bør få økte midler for å legge til rette for regionale kompetansesentre for miljø- og helsekompetanse, også med egen regional folkehelsekoordinator.

Direktoratet kan ta ansvar for samordning og utarbeidelse av en veileder for strategisk nærmiljøutvikling, en veileder for byfortetting med fokus på miljøfaktorer, samordning og formidling av internasjonale erfaringer og forskning om reduksjon av helseskadelig støy og videreutvikling av www.miljokommune.no og www.miljostatus.no.

Kap. 1820 Miljømerking, miljøvennlig forbruk og forbrukerinformasjon(s.99)

Norsk forening mot støy understreker at EU's miljømerkeordningen for bildekk skal redusere energiforbruket i vegtrafikken. Ordningens miljømuligheter må brukes fullt ut. I Norge er det anslått at en slik overgang til trippel A ville gi årlige innsparinger på ca 200 millioner liter drivstoff, og en reduksjon på 0,6 millioner tonn CO₂, samt milliarder i sparte samfunnskostnader.

Miljøutfordringer med vindkraft. Vi avholdt en konferanse om miljøvennlige energiformer mars 2014, blant annet om vindkraft. Det ble reist stor tvil om helse- og miljøkonsekvenser er tilstrekkelig ivarettatt i konsesjonene som til nå er gitt. Vi viser til en 47 siders klageskrift fra naboene til Lista vindpark. Den redegjør grundig for miljørisiko og forhold som bør tas med i betraktning ved konsesjonsbehandling.

Vi etterlyser et regelverk som bedre tar vare på problemene ved lavfrekvent støy.

En stor mengde støyplagehenvendelser til Støyforeningen gjelder installasjon av varmpumper m.v, energiløsninger fremmet av Enova. Vi ber om at mandatet til Enova justeres slik at støykrav inngår som et tydelig kriterium.

1963-2013, 50 år for å fremme gode lydmiljøer

Del III Omtale av viktige oppfølgingsområde

Nasjonal transportplan 2014-2023 s.215, kap 6.2.3 Miljø og støy

Ett av hovedmålene i Nasjonal transportplan er at transportpolitikken skal medvirke til å avgrense klimagassutslipp, redusere miljøskadelige virkninger av transport, og til å oppfylle nasjonale mål og de internasjonale forpliktelsene Norge har på miljøområdet. Samtidig melder vegvesenet at målet for utendørsstøy ikke kan nås med egne virkemidler. Samferdselsetatene må tilføres muligheter til å oppfylle de nasjonale målene. Dette er også viktig i sammenheng med den fortetting som vil prege bymiljøene i årene som kommer. Planen sier at 90 boliger skal utbedres for å redusere innestøy i 2016. I 2014 var tallet 40. Dagens tiltak er altfor lite. Det vil ta mer enn 110 år å utbedre dagens behov. Samtidig øker antall personer med støyforskriftens krav til utbedring med 424 personer bare i løpet av et år i Oslo. Det er berettiget å spørre om Norge bryter forutsetningene i EUs støydirektiv?

Generalsekretær
Ulf Winther
sign

Seniorrådgiver
Steven Gersh
sign